

Ako EÚ rokuje o obchodných dohodách?

Kto rokuje za Európsku úniu?

Obchodná politika EÚ, vrátane dohôd o voľnom obchode s tretími krajinami (FTAs), je vo výlučnej právomoci EÚ. **SR od vstupu do EÚ nemá kompetenciu rokovať samostatne s tretími krajinami** a uzatvárať FTAs s cieľom priznať tretej krajine alebo zoskupeniu krajín obchodné koncesie. Európska komisia (EK) rokuje v mene EÚ s treťou krajinou, v spolupráci s Radou EÚ a Európskym parlamentom (EP).

1. Pred otvorením rokovaní

- EK pred prijatím negociačného mandátu na otvorenie rokovaní s treťou krajinou uskutoční verejné konzultácie a externe dá spracovať dopadové štúdie, ktoré hodnotia vplyv potenciálnej dohody na ekonomické ukazovatele EÚ.
- EK pripraví návrh negociačného mandátu (rokovacie smernice), ktorý stanovuje základné ciele negácií a rámce budúcej dohody.
- Rada EÚ – t.j. ministri členských krajín EÚ – schvaľuje mandát, čím splnomocní EK rokovať v mene EÚ (mandát na rokovania o TTIP bol schválený v Rade EÚ najprv na úrovni Výboru pre obchodnú politiku, konečné schválenie prebehlo na úrovni ministrov zodpovedných za zahraničný obchod 14. 6. 2013 v Luxemburgu

počas zasadnutia Rady Ministrov pre zahraničné veci – obchod; FAC Trade).

Text mandátu k TTIP bol zverejnený na stránke DG Trade, ako i na stránke MH SR.

2. Negociačný proces

Negociačný tím EK vedie hlavný vyjednávač (v prípade TTIP je to Ignacio Garcia Bercero). Politickú zodpovednosť za rokovania nesie na strane EÚ komisár pre obchod (Prvé kolo rokovaní sa uskutočnilo 8. júla 2013 vo Washingtone).

- EK je povinná o pokroku v rokovaní pravidelne informovať Výbor pre obchodnú politiku Rady EÚ a Výbor INTA Európskeho parlamentu (Committee on International Trade).
- Všetky členské štáty, teda aj SR, majú právo obhajovať počas rokovaní svoje národné záujmy na spoločnom fóre, ktoré predstavuje **Výbor pre obchodnú politiku (TPC)**.
- Keď sa rokovania s treťou krajinou dostanú do finálnej fázy, EK ihneď informuje EP a Radu, pričom text dohody sa zasiela členským krajinám a EP.
- Uskutoční sa právna kontrola textu dohody (tzv. „legal scrubbing“), ktorá spravidla trvá 3 až 9 mesiacov.

3. Ukončenie rokovaní

- Po ukončení technických rokovaní a právnej kontrole textu hlavní vyjednávači oboch strán spravidla technicky parafujú anglické znenie

dohody (technická paraфа neznamená oficiálny podpis dohody).

- EK sa v tejto fáze môže rozhodnúť publikovať text dohody na webe s upozornením, že zatiaľ nie je záväzný v zmysle medzinárodného práva.
- Dohoda sa preloží do všetkých jazykov EÚ (cca 6 mesiacov).

4. Podpis a schválenie dohody

- Rada EÚ – t.j. ministri členských krajín EÚ – rozhoduje o podpise, predbežnom uplatňovaní a uzatvorení dohody na základe návrhu EK. Prílohu návrhu rozhodnutia tvorí kompletný text dohody.
- Rada návrh interne prediskutuje (najprv vo Výbore pre obchodnú politiku) a udelí splnomocnenie na podpis dohody.
- Predsedníctvo Rady menuje osobu splnomocnenú podpísať dohodu v mene EÚ (väčšinou je to komisár pre obchod).
- Keďže ide o tzv. „zmiešanú zmluvu“, ktorá obsahuje aj kompetencie členských štátov, danú dohodu podpisujú aj všetky členské štáty EÚ.
- Po podpise sa dohoda predkladá Európskemu parlamentu na vyjadrenie súhlasu. Najprv prebehne schválenie na úrovni výborov (spravidla INTA), následne hlasovanie na plenárnom zasadnutí. EP musí udeliť súhlas jednoduchou väčšinou prítomných poslancov.
- Zmiešanú dohodu ratifikujú aj národné parlamenty jednotlivých členských krajín EÚ.
- Po súhlase EP sa dohoda publikuje v Úradnom vestníku EÚ (Official Journal).

Ako vstupuje SR do tohto procesu?

- Členské štáty, regióny, obce sa nemôžu priamo zúčastňovať rokovaní. O čiastkových výsledkoch sú informované vo **Výbore pre obchodnú politiku Rady EÚ (TPC)**.
- V tomto výbore členské štáty spoločne kreujú pozície EÚ, ktoré potom EK presadzuje pri rokovaní s USA.
- Zastupovanie SR v TPC je v kompetencii MH SR.
- MH SR ako gestor za SR priebežne konzultuje jednotlivé oblasti dohody TTIP s ústrednými orgánmi štátnej správy, výrobnými a podnikateľskými zväzmi a asociáciami.
- MH SR informuje o aktuálnom stave rokovaní TTIP vecne príslušné ústredné orgány štátnej správy, SOPK, SARIO, Konfederáciu odborových zväzov SR, Slovak Business Agency, ako aj ďalšie výrobné zväzy, podnikateľské združenia a asociácie.
- NR SR je pravidelne informovaná o výsledkoch zasadnutí výborov EÚ venovaných problematike TTIP. MH SR a Stále zastúpenie SR v Bruseli pravidelne informujú NR SR hlavne prostredníctvom Výboru pre európske záležitosti NR SR.

- v súlade s čl. 7 Ústavy SR Okrem ratifikácie na úrovni EÚ bude potrebná aj ratifikácia v jednotlivých členských štátoch. Dohodu TTIP ako zmiešanú zmluvu bude podpisovať aj SR. Splnomocnenie na podpis s výhradou ratifikácie vystavuje prezident SR (v súlade s čl. 7 Ústavy SR).
- Dohoda bude najprv prerokovaná v poradných orgánoch vlády SR a následne vo vláde SR, ktorá vyjadruje súhlas s jej uplatňovaním.
- Po odsúhlasení vládou SR sa dohoda predloží na rokovanie Národnej rady SR.
- Dohodu prerokujú príslušné výbory NR SR a následne plenárne zasadnutie NR SR. Dohoda, ktorá je medzinárodnou zmluvou, sa schvaľuje nadpolovičnou väčšinou všetkých poslancov (čl. 84 ods. 3 Ústavy SR).
- Po vyslovení súhlasu NR SR vystaví prezident SR ratifikačné listiny, ktoré sa zašlú depozitárovi dohody.

Máte otázky? Napíšte nám:

ttip@mhsr.sk

Transatlantické obchodné a investičné partnerstvo (TTIP)

Negociačný a schvaľovací

proces – step by step

